

Historisk och teologisk grund för det sociala arbetet i Frälsningsarmén

Det dubbla kärleksbudet

Frälsningsarméns grundläggare, William Booth, grundade sin syn på det sociala arbetet ut från det dubbla kärleksbudskapet i Matt 22:37-39.¹ William Booths strategi för sin armé var enkelt sagt: ”Go Straight For Souls, And Go For The Worst”.² Man prioriterade att rädda människor undan fattigdom och social misär. ”The social programme was no more and no less than an extension of his mission to save souls – necessary in itself but justified by reference to the Bible.”³

Frälsning för två världar

Den armé som Booth skapade utkämpade en strid på två fronter. Det handlade om en strid med frälsning för två världar, dels för evigheten och dels för världen här och nu. Det var två budskap, ett budskap om befrielse från personlig synd och ett om befrielse från kollektiv social misär. Booths utvecklande av det sociala arbetet utvidgade Frälsningsarméns arbetsätt till att bli en social aktör. Booth var så radikal i sin samtid, att det fick politiska konsekvenser på det sättet att han jämfördes med samtida politiska reformister.⁴

Frälsningsarméns teologi

1987 skrev officeren Phil Needham boken ”Community in Mission” och i den boken beskriver han bland annat evangelisation och socialt arbete. ”For the Church in mission, evangelism and social action go hand in hand. Otherwise, the gospel is perverted”.⁵ Frälsningsarméns 16:e General, John Gowans (general 1999–2002) lanserade 1999 något som han kallade för ”The Salvation Stool”. Han använde en pall som metafor för att summera Frälsningsarméns uppdrag i tre korta slagordslänkande formuleringar: ”God invented The Salvation Army to save souls, grow saints and serve suffering humanity”.⁶ Uppdraget är alltså, enkelt förklarat, att förkunna evangelium så människor kan omvända sig och bli räddade/frälsta, att träna lärjungar i helgelse så de kan leva Kristuslika liv och att betjäna den lidande mänskligheten.

”Det uppdrag vi har fått av Gud är att tjäna människor både andligt, socialt och praktiskt. Den största faran för en människa är att leva och dö utan Guds frälsning. Varje soldat är räddad för att rädda”.⁷ Det är nästan identiskt uttryck i Lausannedeklarationens femte paragraf: ”Den frälsning vi gör anspråk på bör förvandla oss ifråga om hela vårt personliga och sociala ansvar. Tron utan gärningar är död.”⁸ På det sättet kan vi säga att vi står på en evangelisk stabil teologisk grund.

Diakonalt arbete är kyrkans uppdrag

Diakoni betyder tjänst, av grekiskan diakonéin-att tjäna. Diakoni är en del av Guds eget väsen – ett uttryck för agape (kärlek). Bibeln beskriver två slag av diakoni, en ”diakonal tjänst” (Apg 6) som utförs av vissa i församlingen, det särskilda diakonatet vilket ofta kallas för Kyrkans sociala arbete och ett ”diakonalt förhållningssätt” (Luk 10:25-37) som berör alla kristna och kallas för det allmänna diakonatet. Diakoni kan enkelt beskrivas som socialt arbete på Kristi uppdrag. Diakonins riktning är både inåt mot kyrkan själv och hennes eget uppbyggande och ut mot världen. Till kyrkans särart hör att arbetet sker på kristen grund, utifrån en kristen referensram, med en helhetssyn på människan som inte enbart kroppslig och själslig utan även andlig. Församlingen erbjuder – för den som vill – tillhörighet och sammanhang. Diakoni i församlingen utgår från och hör samman med gudstjänsten, medan offentligt socialt arbete är religiöst obundet.”⁹ ”Thus the Christos diakonos there corresponds to ekklesia diakonos. As the whole of ministry may be described as diakonia, so the whole life of his Church is to be a diakonia.”¹⁰

Frälsningsarméns diakonala uppdrag

Frälsningsarméns internationella uppdrag är att förkunna budskapet om Jesus Kristus och möta mänskliga behov i hans namn utan diskriminering. William Booth var en evangelist som önskade han förkunna *hela* evangeliet till *hela* människan: ”William Booth was first and last an evangelist, but never an evangelist who was content to preach sermons and then count the heads of kneeling penitents. He understood the biblical word salvation as bringing health – physical, mental and spiritual – to every man.”¹¹ Det kan summeras med att hänvisa till en av de tidigaste sloganerna i The Salvation Army: ”Heart to God – Hand to man”. Den övergripande visionen för Frälsningsarmén internationellt är formulerad till: One Army, One Mission, One Message.¹² Uppdraget som ges i den planen är tydligt och ger riktning för oss: ”I en värld av sårade, nedbrutna, ensamma, marginaliserade och vilsegångna människor vill vi arbeta för att nå dem med alla till buds stående medel. Vi vill: betona vikten av kårbaserad social verksamhet. Nå ut till barn och ungdomar och involvera dem i vår verksamhet. Föra de marginaliserades talan. Uppmuntra till nytänkande i uppgiften.”

¹ Green, Roger J: *The Life and Ministry of William Booth: Founder of The Salvation Army*, 2005:173

² William Booth: *The War Cry* - 16 November, 1889

³ Hattersley, Roy: *Blood & Fire. William and Catherine Booth and their Salvation Army*, 2000:355-356

⁴ Ibid 355

⁵ Needham, Phil: *Community in Mission*, 1987:63

⁶ ”The Salvation Stool”, www.salvationarmy.org/ihq/healthprinciples (läst 23.05.07)

⁷ Frälsningsarmén. *Att vara soldat i Frälsningsarmén. En tydlig och synlig lärjunge till Jesus Kristus*, Stockholm: Frälsningsarméns Territoriella Högkvarter, 2016:33

⁸ www.sea.nu/om-oss/lausannedeklarationen/ (läst 23.05.07)

⁹ SKRS (Sveriges Kristna Råd) referensgrupp för diakoni: *Diakoni – mer än ord. En introduktion till kyrkans sociala arbete*, 2014:25

¹⁰ The Ministry of Deacons, Geneva 1965, citerat i Grönqvist, Vivi-Ann (red), *Diakonins teologi*, Verbum, 1997

¹¹ William Booth, citerat av General Frederick Coutts, i: *The Salvation Army Yearbook*, 1997:34

¹² www.salvationarmy.org/ihq/vision (läst 23.05.07)